

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och
punktskatter

Remissyttrande

Svar på remiss av promemorian BNP-indexering av skatterna på kemikalier i viss elektronik och på avfallsförbränning

Er ref: Fi2021/04051

Svensk Handel, som är handelsföretagens intresseorganisation och företräder 9 000 små, medelstora och stora företag med nära 300 000 medarbetare, får med anledning av remissen anföra följande:

Allmänna synpunkter

Svensk Handel tackar för möjligheten att svara på remissen Fi2021/04051. Vi väljer i detta svar att fokusera på den del som rör kemikalier i viss elektronik.

- Svensk Handel avstyrker förslaget om att införa en årlig överindexering, med två procentenheter utöver KPI avseende skatten på elektronik istället för den sedvanliga uppräkningsen på enbart KPI.
- Den föreslagna överindexeringen innebär på 20 års sikt en 50-procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat några nya beslut.
- Skatten på elektronik infördes med miljömotiv men flera utvärderingar, även av statens egna myndigheter, har det visat sig ha att skatterna inte har avsedd styreffekt på miljön. Med nuvarande förslag riskerar förtroendet för användningen av punktskatten som styrmedel för miljöåtgärder att urholkas.
- Att införa en överindexering av skatter, som inte fyller sin funktion som miljöstyrmedel, är fel väg att gå om syftet är att hjälpa miljön och inte försvaga konkurrenskraft för företag i Sverige. Det förefaller som förslaget i första hand har som syfte att bidra till skatteintäkter för staten.

Synpunkter på utredningens förslag

Svensk Handel avstyrker införande av en överindexering med en årlig uppräknings med två procentenheter utöver konsumentprisindex (KPI) istället för den sedvanliga uppräknings på enbart KPI. Överindexeringen innebär på 20 års sikt en 50-procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat några nya beslut. En förutsättning för all framgångsrik klimat- och miljöpolitik är att den inte slår mot konkurrenskraften eller underminerar stödet för den. Svensk Handel vill understryka klimat- och miljöfrågans betydelse, vikten av att säkerställa en hållbar utveckling samt att politiken för att stödja detta behöver vara effektiv.

Såväl vår miljö som vår välfärd är för viktiga för att beslut ska tas utan tillräcklig analys och hänsyn av lämpligheten och effektiviteten hos olika styrmedel. En utgångspunkt i miljöpolitik bör vara att använda effektiva styrmedel som har en verklig effekt på miljön. Skatt är ett av flera styrmedel och det är viktigt att använda det mest ändamålsenliga verktyget i verktygslådan för ett visst givet miljöproblem. Att klä fiskala skatter i miljöargument riskerar att undergräva förtroendet för både skatteinstrumentet och politiken, och det gynnar inte heller miljön. Den politiska diskussionen och riktningen gällande miljöskatter måste bygga mer på vetenskap och mindre på önsketänkande och symbolpolitik.

Myndigheternas utvärderingar av de aktuella skatterna, som införts med miljömotiv, har visat att skatterna inte har avsedd styreffekt på miljön. Att införa en överindexering av skatter, som inte fyller sin funktion som miljöstyrmedel, är fel väg framåt om syftet är att hjälpa miljön och inte försvaga konkurrenskraft för företag i Sverige. Det kommer också att urholka förtroendet för användningen av punktskatter.

Skatten på elektronik

Svensk Handel stödjer regeringens ambitioner att minska spridningen av farliga kemikalier, men kan konstatera att den nuvarande upplägg inte bidrar till att uppfylla de miljömål som angavs vid införandet av skatten på elektronik.¹

Svensk Handel är av den uppfattningen att skatten på elektronik aldrig borde ha införts och att den bör avskaffas. Skatten infördes med miljöargument men den eventuella miljönyttan är tveksam och den har påtagliga negativa effekter för företag i Sverige i form av bl.a. ökad administration.

I den granskning av elektronikskatten som Skatteverket och Kemikalieinspektionen, KEMI, genomfört på uppdrag av regeringen, bekräftas de brister den som näringslivet framfört avseende skatten. I sin rapport² konstaterar myndigheterna att skatten inte haft avsedd effekt

¹ Se bl.a. professor Runar Brännlunds rapport "Greenwash? En analys av svenska miljöskatters effektivitet" (2018).

² Utvärdering av skatten på kemikalieskatt i viss elektronik. Redovisning av regeringsuppdrag Fi2019/04008/S2 från den 1 oktober 2020.
<https://www.skatteverket.se/download/18.569165a01749e7ae789e3d/1603192562327/Utv%C3%A4rdering%20av%20kemikalieskatten%20inkl%20engelsk%20sammanfattning.pdf>

avseende syftet med lagen att minska tillförseln av farliga ämnen till människors hemmiljö och på så vis skydda människors hälsa. Myndigheterna konstaterar i sin granskning att skatten är svår att administrera, både för företag och myndigheter. Som en del har regeringsuppdraget har KEMI och Skatteverket tagit fram en rapport³ med förslag på ändringar av skattens konstruktion och ändringar som ska förenkla administrationen för skattskyldiga och myndigheter.

Om skatten bibehålls, bör arbetet omedelbart startas med att justera lagen på det sätt Kemikalieinspektionen och Skatteverket föreslår i sin utredning och som utvecklats i en gemensam branschposition, så att lagen får avsedd effekt utifrån dess syfte. De föreslagna förändringarna innehåller bl.a. följande:

- Om skatten behålls måste företag kunna erhålla 100 procents avdrag om angivna beskattningsbara kemikalier inte finns i produkterna.
- Att definitionen om flamskyddsmedel är additivt eller reaktivt tillsatt måste tas bort då det inte har någon koppling till ämnets inneboende hälso- eller miljöegenskaper.

Det bör noteras att tidigare höjningar av skatten inte har gjort skatten mer ändamålsenlig. Exempelvis genomfördes en höjning på mer än 30 procent i augusti 2019.⁴ Den uteblivna miljöeffekten av tidigare höjningar av skatten visar att det aktuella förslaget om en årlig överindexering är fel väg framåt om syftet är att göra skatten mer ändamålsenlig i förhållande till lagens syfte.

SVENSK HANDEL

Mats Hedenström

Magnus Nikkarinen

³ Utvärdering av skatten på kemikalieskatt i viss elektronik, del 2. Redovisning av regeringsuppdrag Fi2019/04008/S2 från den 17 maj 2021.
<https://www.skatteverket.se/download/18.3016b5d91791bf546791837/1621318436048/Utv%C3%A4rdering%20av%20skatten%20p%C3%A5%20kemikalier%20i%20viss%20elektronik%20del%202.pdf>

⁴ Skatten på vitvaror höjdes från 8 kr/kg till 11 kr/kg, skatten på övrig elektronik höjdes från 122 kr/kg till 160 kr/kg och det maximala skattebeloppet per vara höjdes från 327 kr till 440 kr.